

Theatergroep SubSub
Jaarverslag 2023

Voorwoord

Eindelijk een jaar zonder beperkende maatregelen door het coronavirus. We konden en mochten weer. Samen met de jongeren maken, spelen, leren, lachen, huilen en verbinden kortom; de vloer op.

We startten dit jaar met de herneming van Rouwkost, de SubSubXL voorstelling uit 2022. Wegens artistieke kwaliteit en impact op het publiek, werd SubSub door zowel Kunstlinie in Almere, als De Meervaart in Amsterdam, gevraagd om daar met deze voorstelling in reprise te gaan.

Voor onze SubSubXL voorstelling Oedipus, die in april in première ging, hebben we dit jaar een record aantal workshops gegeven op scholen en zelfs meer aanvragen voor schoolvoorstellingen gehad dan wij konden spelen. Naast de Almeerse scholen wist ook een middelbare school uit Dronten ons te vinden, de leerlingen gingen op schoolreisje naar de Voetnoot om onze voorstelling te bekijken. Zowel de scholieren als het publiek tijdens de reguliere voorstellingen waren onder de indruk. Het adoptievraagstuk en de boodschap dat je een onoverwinnelijke kern bezit, raakten velen.

In mei maakten we in het kader van Theater Na de Dam de voorstelling Niemandland. Een locatievoorstelling rondom het Weerwater Almere, geïnspireerd op gesprekken met twee oudere dames die de oorlog overleefden. Het was een bijzondere voorstelling waarbij het publiek tijdens de verplaatsingen van scène naar scène via een koptelefoon fragmenten uit deze gesprekken hoorde.

In het eerste kwartaal speelde SubSubXtra onder leiding van Ro, Rox, Roxy, Roxana Verweij de voorstelling Pressure. Zij werkte het jaar daarvoor vanuit improvisatie rondom het thema (maatschappelijke) druk.

De eerste helft van het jaar hadden we een aantal bijzondere presentaties en optredens voor onder andere de Raad voor Cultuur, Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Gunay Uslu en de Cultuur Kennis Quiz, deze laatste in verband met de Provinciale Staten Verkiezingen.

Vlak voor de zomer hielden we een goed bezochte open dag waarin we workshops aanboden en scènes uit voorgaande voorstellingen toonden. Veel van deze jongeren zagen we later dat jaar terug op auditie.

Na 13 jaar, waarvan 6 jaar onder de vleugels van Theatergroep Suburbia, blijft een stijgende lijn zichtbaar in de impact van het groeiende aantal activiteiten en het bereik van SubSub. Steeds meer jongeren weten Theatergroep SubSub te vinden voor audities, stages of in de zaal als publiek. Ook de doorstroom naar kunstvakopleidingen en het professionele werkveld blijft hoog. Sinds de opleiding ROC-artiest in Almere is verdwenen, is Theatergroep SubSub dé plek voor jongeren uit de polder om zich op professioneel niveau te ontwikkelen en te groeien.

Esther Bolte, Artistiek leider
Roos Beijer, Zakelijk leider

1. MISSIE EN DOELSTELLING

Theatergroep SubSub maakt professionele voorstellingen, voor en door jongeren van 15 tot 25 jaar. Met het terugkerende thema "identiteit" sluiten de voorstellingen van SubSub aan op de belevingswereld van de jongeren van nu. Bestaande voorstellingen worden afgewisseld met nieuwe stukken, maar teksttheater is de basis.

Het is onze missie om jongeren van 15 tot 25 jaar in contact te brengen met theater op hoog niveau. Om jongeren aan het denken te zetten over thema's die belangrijk zijn in hun belevingswereld en ze zo te helpen een eigen identiteit te ontwikkelen. Daarnaast helpt Theatergroep SubSub talentvolle jongeren verder in de richting van de beroepspraktijk. Ontwikkeling staat centraal. Theatergroep SubSub onderscheidt zich door haar kleine spelersgroepen met persoonlijke aandacht en individuele begeleiding. Met thema's die jongeren aanspreken en waar zij in het dagelijks leven mee te maken hebben.

In de jongste provincie van het land is Almere een stad met een groot aantal jongeren. Voor kinderen en volwassenen wordt er in de stad aan de vraag voorzien. Voor jongeren tussen de 15 en 25 jaar, is Theatergroep SubSub dé plek om op een hoog niveau met kunst en theater bezig te zijn. De basis is teksttheater, deze basis wordt aangevuld met andere disciplines uit het aanwezige talent dat de acteurs reeds bezitten. Door de kwaliteiten van de spelers in te zetten, bezit iedere voorstelling unieke eigenschappen en halen de spelers het beste uit zichzelf. Als Almeers jongerengezelschap neemt Theatergroep SubSub een belangrijke positie in voor jongeren uit de polder met creatieve ambities. Met culturele broedplaats De Voetnoot als thuisbasis krijgen jongeren een kijkje in de keuken van andere gevestigde gezelschappen als Theatergroep Suburbia en Theatergezelschap BonteHond. Theatergroep SubSub wil jongeren uit de polder blijven helpen, inspireren en motiveren om het beste uit zichzelf te halen en een passend vervolg te vinden in de culturele sector.

Theatergroep SubSub is een revoluerend gezelschap. Jongeren zetten bij ons een eerste stap in de wereld van professioneel theater, vervolgens gaan ze naar een kunstvakopleiding. 45% van de deelnemers stroomt op dit moment door naar kunstvakopleidingen en/of het werkveld. Als net afgestudeerde acteur, maker, productie leider, vormgever, schrijver, componist etc., kunnen oud Subbies daarna bij SubSub terecht om de eerste stappen in hun professionele carrière te zetten. Zo haalt SubSub talent terug naar de stad.

1.1 SUBSUBBASE

Elk jaar wordt een gemêleerde groep van actieve Subbies en oud-Subbies gevormd, zoals de deelnemers en oud-deelnemers van SubSub genoemd worden. Deze groep komt vier keer per jaar bijeen met de directie voor brainstormsessies en ongezouten feedbackmomenten. SubSubBase vormt het kloppend hart van Theatergroep SubSub en fungeert als onze wegwijzer. De jongeren geven input voor de koers, projecten, thema's en ideeën. Daardoor sluiten bedrijfsvoering, activiteiten en de inhoud aan op hedendaagse ontwikkelingen en behoeften van de doelgroep. Dit stelt SubSub in staat om relevant te blijven. Deze Subbies zijn tevens onze ambassadeurs en ondersteunen bij activiteiten zoals open dagen, voorstellingen, festivals en workshops.

1.2 MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

De coronacrisis heeft bestaande problemen scherper aan het licht gebracht en nieuwe problemen veroorzaakt. Mentale gezondheid onder jongeren staat zorgwekkend onder druk. Dit blijkt niet alleen uit cijfers, we horen en zien dit terug onder onze eigen jongeren op de vloer en in de zaal. Met identiteit als handelskenmerk staat SubSub voor het principe dat ieder mens een unieke kern bezit. Wie dichtbij deze kern blijft, is als mens werkelijk zichzelf en kan handelen vanuit oprechtheid en rust.

Voor veel jonge mensen is deze kern soms lastig te vinden en blijft het een zoektocht die een heel leven lang terug kan komen. Juist op het moment dat je denkt te voelen of te weten wie je bent, brengt een gebeurtenis je volledig uit balans. En probeer dan nog maar eens vast te houden aan jezelf.

Culturele en maatschappelijke vraagstukken die onderhuids, dan wel zichtbaar, actueel zijn onder jongeren, vormen het startpunt van onze activiteiten.

Bezoeker over Rouwkost:

"De try-out van vanavond vond ik ontroerend, verwarrend, confronterend, heftig én lachen. Veel tegelijk, en voor iedereen weer anders; net als rouw zelf. "En vooral: heel goed gespeeld, complimenten!"

2 ACTIVITEITEN

De missie en hoofddoelstelling zijn dit jaar vertaald naar de volgende activiteiten:

2.1 SUBSUBXL – OEDIPUS

2.2 SUBSUBXTRA – PRESSURE
- EN START SUBSUBMAKERS

2.3 SUBSUBTALENTS

2.4 THEATER NA DE DAM

2.5 HERNEMING ROUWKOST

2.6 BIJZONDERE OPTREDENS

- Raad van Cultuur
- Bezoek staatssecretaris Gunay Uslu
- Cultuur Kennisquiz

2.1 OEDIPUS – een voorstelling over identiteit, roots, keuzes maken en het lot

“Who do you think you are?” – Het eeuwenoude Griekse stuk van Sofokles uit het jaar 428 voor Christus, in een modern jasje.

“Oedipus is echt een leuke voorstelling. Het is actueel en zet je aan het denken. Maar wel met een flinke dosis humor. Het stuk is ook gewoon heel leuk en grappig. Op meerdere momenten kan je goed lachen en blijft het niet stil in de zaal. Het toffe aan de voorstelling is dat alles op het podium gebeurt. Dus ook alle decorwisselingen zie je voor je neus gebeuren.” ~ Uit in Almere.

Wie ben je echt en wat vormt je? Zijn dat je roots? Je gender? Je karakter? Je omgeving? In hoeverre heb je daar invloed op?

Met Oedipus gaat Theatergroep SubSub op zoek naar datgene wat je identiteit vormt en hoe je jezelf verhoudt tot je omgeving.

Regisseur Esther Bolte

Op het hoogtepunt van de pandemie las ik Oedipus. Het raakte mij hoe actueel dit stuk in deze tijd nog is. De onontkoombaarheid van het lot kwam duidelijk terug in de situatie van de onontkoombare pandemie waarin we zaten, waar niemand iets aan kon doen en die niemand gewenst had. Daarnaast zag ik de blindheid die Oedipus heeft voor wie hij is ook terug in de huidige maatschappij. De maatschappij waarin het belangrijk is dat je gezien wordt als succesvol, waarin het belangrijk is dat je een druk leven hebt, je een uitgebreid sociaal netwerk hebt, een goede baan, een lief kind bent voor je ouders, een lieve ouder voor je kind, vrijwilligerswerk doet, sport, etc. De maatschappij die je niet de rust geeft om je te laten beseffen en te zien wie je bent.

Voor de lockdown was ik bezig met de voorstelling Lucifer. Om tijdens de lockdown toch connectie te houden met het stuk, de spelers (15-25 j) en het publiek creëerden we SubSubTalks. Hierin praatte ik met hun individueel op zoom over thema's van het stuk. De gesprekken duurden, buiten opnametijd, vaak veel langer dan gepland en gingen naast de thema's ook over hun persoonlijke ontwikkeling. Want ineens zaten ze thuis, werd hun leven niet meer gevuld en werden ze volledig op zichzelf geworpen. Ze moesten opnieuw op zoek naar wie ze zijn. Want wie ben je als je school, je vrienden, je sport, je werk wegvalt? Waaraan ontleen je je identiteit?

Ze hadden ineens tijd en ruimte om te luisteren en de dingen van een afstandje te bekijken. Ook de dingen die je normaal gesproken, net als Oedipus, niet wilt zien of voelen. Maar het was onontkoombaar, want je bent nu eenmaal wie je bent. Of dat nu door nature, nurture, roots, gender of seksuele voorkeur bepaald wordt. Je zal het moeten accepteren en hebt het er mee te doen.

Wanneer Oedipus op het eind van het stuk eindelijk ziet wie hij is, steekt hij zijn ogen uit. Dat is mijns inziens aan de ene kant ontzettend triest, omdat hij niet de situatie kan accepteren waarin hij zit. Aan de andere kant zie ik het ook als een verlossing. Hij sluit een hoofdstuk af en gaat verder. Door zichzelf niet te vermoorden, maar door zijn ogen uit te steken geeft hij zichzelf ook een kans om naar binnen te keren, bij zijn gevoel te zijn en te accepteren wie hij is.

Het maken van Oedipus

Na drie try-outs ging Oedipus op 8 april 2023 in première. Na de aftrap van het project Oedipus in september 2022 met de audities, startte midden oktober de wekelijkse repetities voor de voorstelling. Acht talentvolle jonge spelers werkten met een team van professionals onder leiding van Esther Bolte aan de voorstelling. Er werd buiten de vakanties om gerepeteerd op

donderdagavonden en er waren 3 repetitieweekenden. Dit resulteerde in de mooie voorstelling Oedipus die in de periode van 5 tot 22 april 2023 22 voorstellingen (11 reguliere voorstellingen en 11 schoolvoorstellingen) speelde.

Fotograaf: Claudia Kamergorodski

Acteurs

Honya Kadir, Lucas Siljée, Mathilde den Draak, Nancy Boutros, Nzinga Nortan, Rosa Renske Rouwenhorst, Storm Kamerbeek en Teun Adriani

Crew

Regie en bewerking tekst: Esther Bolte, Regie-assistentie: Rik Worrington en Vera Wielhouwer, Scenografie: Paul Boereboom, Zangcoach: Jorge Verkroost, Zakelijk leider: Roos Beijer, PR & Communicatie: Emel Koç, Productieleider: Soleil Eijken, Fotografie: Claudia Kamergorodski, Poster & flyer: Karl Giesriegl, Lichtontwerp en techniek: Iwan Kolk.

Regieproces, door Esther Bolte

Via de audities in september hebben we 8 jonge spelers tussen de 15 en 25 jaar geselecteerd. Bij de casting hebben we gelet op talent, eigenheid en diversiteit. Drie aspecten die belangrijk zijn om het stuk op een goede manier op de planken te brengen. De eerste repetities stonden in het teken van script lezen, kennismaken en verbinden met het stuk en de thematiek. Vervolgens hebben we de rollen verdeeld en zijn we gaan repeteren. In de repetities liet ik veel ruimte voor eigen inbreng wat betreft rolontwikkeling en heb ik bewust de kwaliteiten, verhalen en skills die de acteurs met zich meebrachten ingezet om de voorstelling meer eigen te maken. Zo kon één van de acteurs bijvoorbeeld razend goed breakdancen en hebben we in de voorstelling een moment gecreëerd waarop dat passend was om te doen. Ook zijn er twee nieuwe scènes ontstaan vanuit de beleavingswereld van de acteurs en heeft één van de actrices een zeer passende spokenword geschreven over afkomst.

Niet alleen hebben de acteurs hun stempel gedrukt op de uitvoering van deze Oedipus, ook Paul Boereboom, onze vormgever, heeft zijn steentje bijgedragen. Na intensief overleg over de thematiek en de boodschap van het stuk kwam hij met een decor dat de zoektocht van Oedipus naar een thuis, goed uitdrukt. Het was een rauw en grijs decor bestaande uit ijzeren, rijdende objecten die we vaak verplaatsen om een nieuwe situatie (een nieuw thuis) weer te geven. Dit heeft grote invloed gehad op de mise en scène en een diepere laag en betekenis in het stuk naar boven gehaald.

Het repetitieproces ging niet zonder slag of stoot. In de beginperiode viel een speler weg door persoonlijke omstandigheden, deze hebben we vervangen. En vlak voor de speelperiode kreeg de acteur die de titelrol vertolkte een burn-out. Hij wilde koste wat kost de voorstelling spelen. We hebben voor de zekerheid iemand anders ingewerkt, maar daar uiteindelijk geen gebruik van hoeven maken.

Rosa Rouwenhorst, actrice 20 jaar, over het repetitieproces

Het stuk bevat meer personages dan spelers. Daarom hadden de acteurs soms dubbele rollen. De rollen stonden niet meteen na auditie vast, dit was een proces van onderzoeken wie het best bij welke rol/rollen past.

Als eerste stap in het repetitieproces gingen we met elkaar in gesprek over het onderwerp. We leerden elkaar een beetje kennen als persoon maar ook op de vloer. We lazen de tekst door en kregen de opdracht een scène te maken over identiteit. Deze lieten we aan elkaar zien. De eerste paar repetities lag de focus op samenspel en groepsgevoel. Dit deden we door middel van improvisatieopdrachten. Vervolgens verdeelden we de rollen en zijn we scènes gaan zetten.

We kregen de opdracht een bio te schrijven over onze personages om meer in karakter te komen. Ook gingen we door de zaal lopen en speelden we improvisatie opdrachten in ons karakter. Vanwege de grote rol van het decor in het stuk gingen we hier al vroeg mee repeteren. Onze vormgever Paul Boereboom was bij een repetitie aanwezig om te vertellen over het decor, waar de inspiratie vandaan kwam en hoe het eruit zal komen te zien.

Resultaten Oedipus

SubSub had na de afgelopen jaren weer de ruimte om grenzeloos te maken en werken, zonder beperkingen door de pandemie. De meegenomen lessen uit de Covid-19 tijd, waarin de kwaliteit altijd voorop is blijven staan, leverde veel nieuwe kansen op. SubSub heeft in alle projecten de ontwikkeling van de identiteit van jongeren hoog in het vaandel staan. De voorstelling Oedipus, waarvan het verhaal onbewerkt al enorm gaat over zelfontwikkeling, sociale druk, opgelegde verwachtingen, belang van een thuis en eigenheid. De bewerking die Esther met het team maakte, gaf ruimte voor persoonlijke verhalen, actieve bevraging van ieders identiteit binnen het team en publiek en allemaal vormgegeven in een goed artistiek product.

Talentontwikkeling

Een belangrijk hoofddoel van de voorstelling is het ontwikkelen van talentvolle jongeren en ze verder helpen binnen het veld van de podiumkunsten en het kunstvakonderwijs. Deze doelstelling is behaald. We hebben het project intensief kunnen doormaken met elkaar van begin tot eind. In een kleine groep, omringd door professionele betrokkenen en makers, met een groot aantal speelbeurten.

Van deze groep jonge spelers van Oedipus hebben een groot aantal een vervolgstap gezet binnen het veld van de podiumkunsten.

- Twee spelers studeerden dat jaar af aan een performance opleiding in Amsterdam.
- Eén speler werd na haar jaar bij SubSub aangenomen bij KIKID, een theatergroep die voorstellingen op scholen speelt.
- Eén speler speelt mee als acteur bij de nieuwe voorstelling van SubSub, R♥J.
- Eén speler die ook meedeed aan SubSubXtra (LIFE) ontdekte dat ze liever maakt en mocht in sept 2023 een stuk schrijven voor de junior lunch productie van Theater Bellevue
- Twee spelers zitten in het auditieproces voor kunstvakopleidingen
- Eén speler ontdekte haar productie kwaliteiten en zal in 2024 productie assistentie gaan verlenen bij de voorstelling R♥J.

Effect op het publiek – Reguliere voorstellingen

De opkomst van het reguliere publiek bleef wat achter op onze verwachtingen en hoop. De trend binnen het theater waarin de weg terug het theater in moeilijker op gang komt dan gehoopt, zet zich ook door bij SubSub. SubSub had ook moeite met het vullen van de zalen bij reguliere voorstellingen. Toch verkochten we ruim voldoende kaarten om de voorstelling optimaal te laten beleven.

De reguliere voorstellingen werden bezocht door jongeren én volwassen bezoekers. De ontmoeting tussen deze groepen is erg waardevol. Met eigen ideeën en verschillende achtergrond, maken zij hetzelfde mee, in dezelfde ruimte en op hetzelfde moment. Op basis van gelijkwaardigheid en met een eigen 'kijk op de zaak' raken zij naderhand in gesprek. Iedere voorstelling weer, was de zaal geraakt. Er werd gelachen en gehuild. De ene keer omdat ze zich herkenden in het adoptieverhaal en hoe belangrijk afkomst is, de andere keer haakten mensen aan op het feit dat je op jezelf moet vertrouwen en dat hoe moeilijk de situatie ook zit, je altijd op jezelf kan terugvallen. Ook waren de mensen zeer te spreken over de gebruikte muziek, die zo passend was bij de voorstelling. De lichtheid en absurditeit van de gebruikte nummers als *Ich bin wie du* en *It will come in time* met daartegenover *Music for a while* de muziek die Purcell ooit schreef voor een Oedipusversie in 1692. Ook positief waren ze over de shinende jongeren.

Door gelegenheid te bieden om na de voorstelling nog een drankje te drinken met elkaar in het theatercafé, werd ruimte gecreëerd om hierover in gesprek te gaan. Er werd na iedere voorstelling lang en uitgebreid nagepraat. Ook de acteurs mengden zich onder de bezoekers en gingen met hen in gesprek, eveneens om de dialoog omtrent het onderwerp te stimuleren.

Hieronder leest u verschillende reacties op de voorstelling.

"Prachtige voorstelling. Ik was geroerd en herkende mij in het verhaal rondom de zoektocht na adoptie. Je kan je zo verdwaald en incompleet voelen als je niet weet waar je vandaan komt." - vrouw, 52 jaar

"Het schakelen tussen het verhaal en de gedachten van de spelers hierover in de huidige tijd, waren verhelderend en goed te volgen" - man, 22 jaar

"De boodschap dat je altijd kan terugvallen op jezelf als alles om je heen wegvalt herken ik. Dit was een fijne reminder." - vrouw, 36 jaar

Oedipus speelde 11 reguliere voorstellingen en bereikte 387 bezoekers. Wegens artistieke kwaliteit en impact op het publiek, werd SubSub ook gevraagd de voorstelling te spelen op theaterfestival Poolshoogte in Deventer op 7,8 en 9 juli.

Effect op het publiek – Schoolvoorstellingen

Theatergroep SubSub maakt theater voor en door jongeren. Het effect is groot, jonge bezoekers herkennen zich in de personages en de vorm. Door een jongere op het podium een proces door te laten maken, wordt het voor de jongere in het publiek meer eigen. In deze bewerking van Oedipus werd dit extra versterkt, omdat er vanuit de jongeren gereflecteerd werd op het stuk vanuit de hedendaagse visie op identiteit.

Via de schoolvoorstellingen bereikt SubSub een grote groep jongeren, die in het dagelijks leven niet of nauwelijks met theater in aanraking komen. Jongeren uit verschillende milieus, met grote en kleinere portemonnee, eigen voorkeuren, ideeën en belangstelling zitten samen in één zaal, om met elkaar hetzelfde mee te maken. Bij een schoolvoorstelling hoort standaard een nagesprek met de acteurs en regisseur. Leerlingen met allerlei verschillende achtergronden gaan met elkaar in gesprek over complexe thema's en delen (persoonlijke) verhalen, die eerder onbesproken bleven. Daarnaast hebben scholen de mogelijkheid om voorbereidende workshops, lessen en/of lesbrieven af te nemen, in de meeste gevallen wordt dit ook gedaan.

Scholieren waren verrast en voelden zich gezien door de actualiteit en de thematiek van de voorstelling. Direct na afloop van de voorstelling was er een nagesprek waarin de datgene wat ze meegemaakt hadden besproken werd. Vaak kregen we terug hoe bekrompen de maatschappij nog denkt met betrekking tot gender en afkomst en dat ze het prettig vonden hoe open wij daarmee omgaan door middel van deze voorstelling. De betrokkenheid tussen acteurs en publiek is groot, omdat ze het gevoel hebben dat zij daar hadden kunnen staan qua leeftijd en qua inhoud. Elke acteur verkondigt een andere mening en hierdoor is er altijd iemand waarin je je als jongere herkent.

We merkten dat de voorstelling beter werkte voor een publiek van 15+ dan voor 12+, dit is iets waar we in seizoen 23/24 in de verkoop beter op aan zullen sturen.

Oedipus speelde 11 schoolvoorstellingen, hiermee zijn 831 scholieren bereikt.

De grote vraag naar schoolvoorstellingen was weer even wennen na de afgelopen coronajaren. Er waren zelfs zoveel aanvragen dat we enkele scholen moesten teleurstellen. Scholen namen naast de 11 voorstellingen ook in totaal 29 workshops af. De docenten die de workshop-reeksen gegeven hebben, hebben deze workshops als zeer waardevol ervaren. Jezelf laten zien of in openheid met elkaar in gesprek gaan, wordt door onze theaterdocenten als steeds lastiger ervaren onder jongeren. De gesprekken in de workshops kwamen dan ook moeizaam op gang. Er werden daarom verschillende opdrachten aangeboden die laagdrempelig begonnen en langzaam toewerkten naar het openen van een gesprek. Dit had het gewenste effect. Uiteindelijk gingen de leerlingen steeds meer delen met elkaar. In eerste instantie vooral op feitelijk niveau, later kwam het onderwerp ook op gevoelsniveau aan de orde. Leerlingen leerden hiermee nieuwe kanten van zichzelf en elkaar kennen. Dit, in combinatie met de voorstelling, heeft een meer bewust perspectief op het onderwerp gecreëerd. Deze workshops en het voorstellingsbezoek hebben het effect gehad dat SubSub ermee voor ogen had.

Overzicht workshops.

Oostvaarders College

Iedere week dezelfde klas van 13:30-16:00 uur

- 19 januari
- 26 januari
- 9 februari
- 16 februari
- 23 februari
- 16 maart
- 23 maart

Arte College

- 31 maart: 3 klassen (ieder 1 lesuur)

Helen Parkhurst

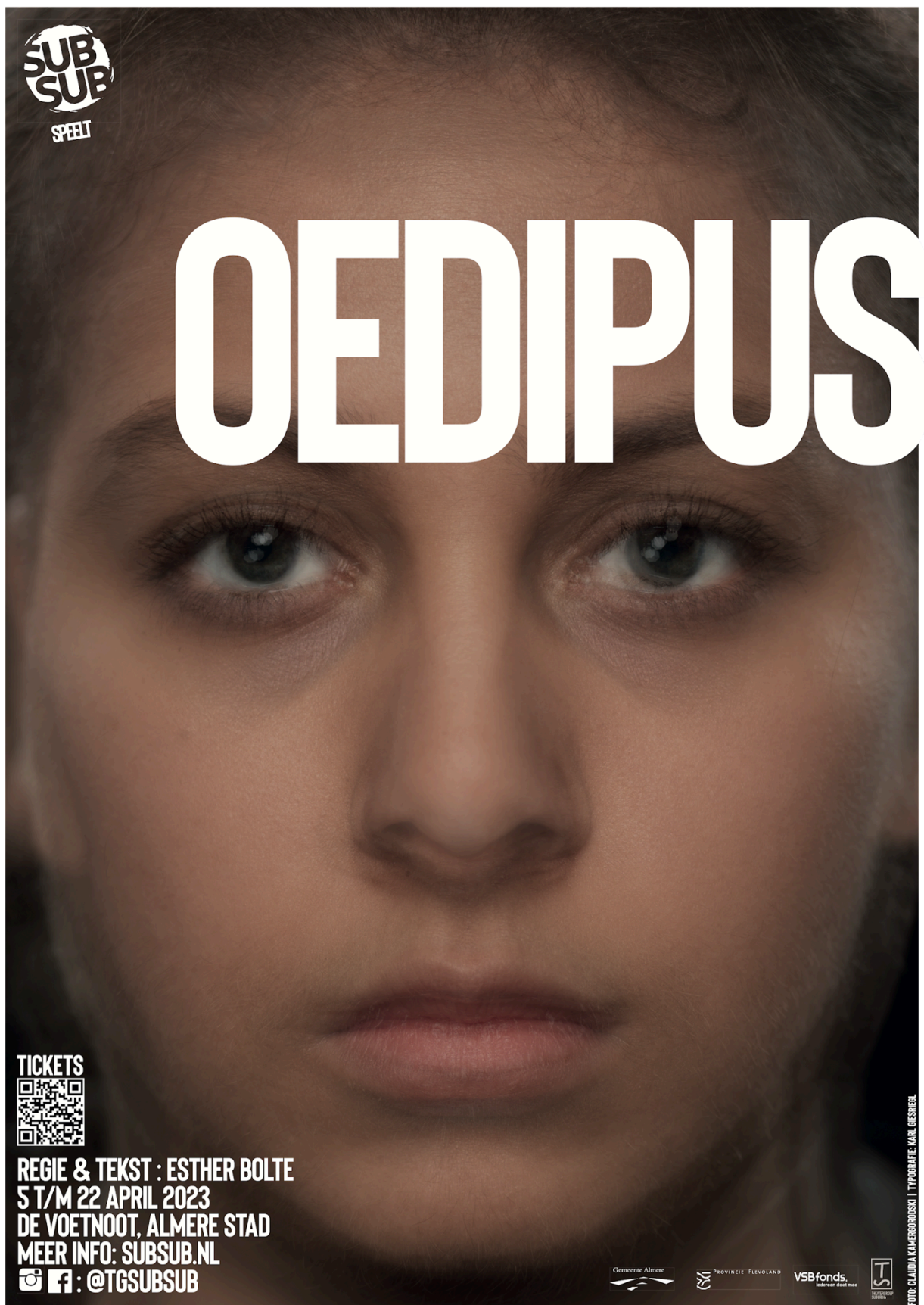
- 13 maart: 3 klassen (ieder 1 lesuur)
- 14 maart: 4 klassen (ieder 1 lesuur)
- 15 maart: 3 klassen (ieder 1 lesuur)

BakenTrinitas

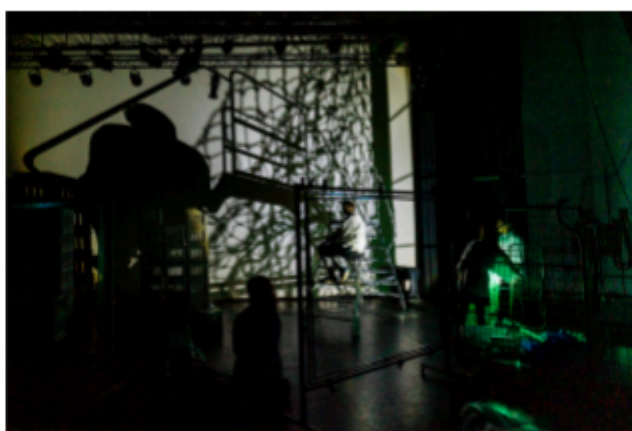
- 17 maart: 3 verschillende klassen

Bezoekersaantallen

	Regulier publiek	Schoolvoorstelling
In de voetnoot speelperiode		
TRY OUT 5-4-2023	16	90
TRY OUT 6-4-2023	15	60
TRY OUT 7-4-2023	10	
zaterdag 8 april 2023	71	
woensdag 12 april 2023		90
donderdag 13 april 2023		120
vrijdag 14 april 2023	36	90
zaterdag 15 april 2023	30	
zondag 16 april 2023	32	
maandag 17 april 2023		90
dinsdag 18 april 2023		96
woensdag 19 april 2023	42	75
donderdag 20 april 2023	43	90
vrijdag 21 april 2023	62	90
zaterdag 22 april 2023	30	
Poolshoogte Deventer 8 juli 2023	180	
Totaal	567	891

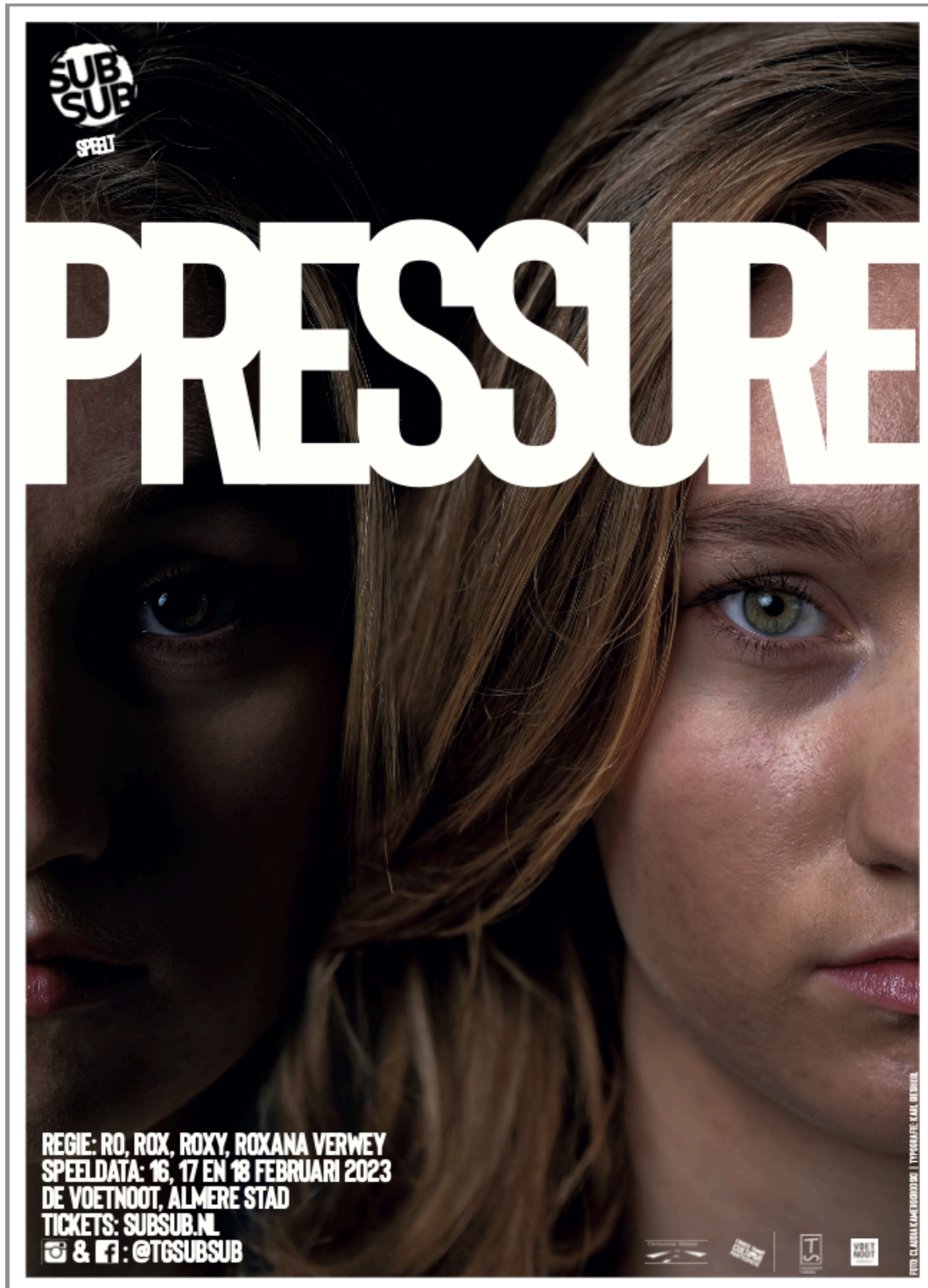
Scenebeeld

2.2 SUBSUBXTRA PRESSURE 2022/2023

Met de voorstelling Pressure was SUBSUBXTRA de voorloper van ons huidige Makerstraject. Het traject liep van september met de audities die werden gehouden t/m februari 2023 toen de voorstellingen waren.

Posterbeeld Pressure

Acteurs

Flynn Stoelhorst, Nina Born, Jesse Molenaar, Tanne Dijkstra, Rowena Dijkman, Aimee Demming, Emaly Kremer, Rosa Rouwenhorst, Jermain, Maikel.

Crew achter de schermen

Begeleiding en regie:	Ro, Rox, Roxy, Roxana Verwey
Zakelijk leider:	Roos Beijer
Artistiek Leider:	Esther Bolte
PR & Communicatie:	Emel Koç
Productieleider:	Soleil Eiken
Fotografie:	Claudia Kamergorodski
Poster & flyer:	Karl Giesriegl
Lichtontwerp en techniek:	Iwan Kolk

Talentontwikkeling

We zijn altijd trots op onze jongeren en zeker wanneer ze na trajecten bij ons hun weg kunnen vinden in het werkveld. Hieronder de doorstroom van deze groep jongeren.

- Eén speler deed ook mee met het project LIFE in 2022 en ontwikkelde in beide projecten haar makers skills. Zo kon zij begin van dit seizoen terecht bij theatergezelschap Incola in Almere, waar zij zich razendsnel ontwikkeld heeft als regisseur. Verder speelt ze dit seizoen ook mee met jongerengezelschap Linea Recta.
- Twee spelers vonden elkaar tijdens dit project en richtten hierna samen het bedrijf Entertainment Life Productions op. Hiermee produceren en spelen ze Sint- en Horrortheater en bieden ze improvisatieshow's aan op locatie.
- Eén speler studeerde dat jaar af aan een performance opleiding in Amsterdam
- Twee spelers zitten momenteel ver in de audities voor de kunstvakopleidingen

Het vervolg van SUBSUBXTRA - SubSubMakers

Tijdens het proces van SubSubXtra in combinatie met de ervaringen van afgelopen jaren concludeerden we dat er we niet alleen plek moeten bieden aan jonge acteurs, die willen doorstromen, maar ook dat er een plek moet zijn voor jonge makers die zich, buiten de gebaande paden, verder kunnen ontwikkelen.

Zoals de maatschappij niet meer in hokjes te plaatsen is, zo zijn voorstellingen vaak ook niet meer te definiëren met één stijl of discipline. Theater is in ontwikkeling. Disciplines vloeien steeds meer in elkaar over, verschillende stijlen versterken en inspireren elkaar. Er ontstaan nieuwe theatervormen zoals bijvoorbeeld immersief theater en virtual reality theater. Verschillende Hogescholen voor de Kunsten haken hierop aan. Zij grijpen de kans om meer creatieve richtingen te exploreren en de jonge makers zo voor te bereiden op het nieuwe makerschap.

Maar hoe werkt dit voor de jongeren voor wie kunstvakonderwijs geen optie is? Of voor de jongere die denkt dat kunstvakonderwijs geen optie is, doordat die er nooit mee in aanraking is gekomen?

Esther, de artistiek leider van SubSub, ontving begin dit jaar het onderstaande bericht van oud-speler Mike.

Ha Esther, kunnen wij een dezer dagen eens met elkaar praten over het een en ander. Ik ben op zoek naar een plek waar ik weer word geïnspireerd en uitgedaagd. Waar ik nieuwe dingen kan leren en doen. Alleen, ik wil niet meer naar school. Dus ik dacht misschien heb jij een idee of een plek.

En dit is niet het enige voorbeeld van een (oud-)speler die aanloopt tegen knelpunten op weg naar een plek binnen het culturele veld. Nancy, 23 jaar, speelde mee in Oedipus en is een getalenteerde meid. Ze wint de ene na de andere prijs met haar spoken word en stond recent in een voorprogramma in een volle zaal van de Theater de Meervaart in Amsterdam. Ze wil actrice zijn en zich daarnaast verder ontwikkelen in haar skills, maar ze heeft geen geld om volledige hbo-opleiding te volgen en loopt hierin vast.

Of Nina, 20 jaar, die recent in een voorstelling van SubSub speelde, maar zich eigenlijk wil ontwikkelen in sing en songwriting en af en toe ook exposeert met haar beeldende kunst. Ze wil misschien wel naar een opleiding, maar weet niet goed waar ze moet beginnen.

Op basis van de ontwikkelvragen zoals die van Mike, Nancy, Nina en hun leeftijdsgenoten is SubSubMakers ontwikkeld. Een traject voor talentvolle makers die gedurende twee seizoenen de kans krijgen zich te ontwikkelen op het gebied van podiumkunsten. Waarin veel ruimte geboden wordt aan het ontwikkelen van hun eigen unieke discipline(s) én die deuren opent naar de beroepspraktijk. Naast speltrainingen, krijgen ze workshops van diverse kunstvakopleidingen, ontwikkelen ze onder begeleiding van een zelf uitgekozen professional, hun eigen discipline verder en maken ze kennis met het werkveld. Het seizoen wordt afgesloten met performances, gespeeld op verschillende speelplekken.

Ten behoeve van dit nieuwe SubSubMakerstraject dienden we in april een aanvraag in bij Fonds Cultuur Participatie. Deze is gehonoreerd en het traject is na audities in september 2023, gestart met 10 jonge talenten. Onder leiding van theatermaker en coach Rosa Weekers.

Cast: Loredana Manca, Chinique Qureshi, Rowan Weppner, Nina Born, Pip Broersen, Rik Worrington, Yente Vogelaar

Coaching en Eindregie: Rosa Weekers

Assistent coach en -regie: Femke Posthouwer

Coaches: Steff Geelen, Luan Buleshkaj, Jente Jong, Marijn Brouwers, Paul Boereboom

Lichtontwerp en techniek: Iwan Kolk

Zakelijk leiding: Roos Beijer

Productie: Zarah Ruwhof, Rosa Rouwenhorst

Publiciteit: Ismaël Peroti

Fotografie: Claudia Kamergorodski

Poster & Flyer: Karl Giesriegl

2.3 SUBSUBTALENTS

Met SubSubTalents haalt SubSub de verschillende kunstvakopleidingen in Nederland naar Almere. SubSub geeft hiermee invulling aan de ambitie om talentvolle jongeren te sterken in hun stap naar de beroepspraktijk en slaat hiermee een brug tussen Almere en het kunstvakonderwijs.

Hierover is de directie van SubSub met oud Subbies in gesprek gegaan, die graag naar een kunstvakopleiding zouden willen. We vroegen hen naar hun ervaringen bij audities, waarom ze niet zijn aangenomen bij de eerste keuze opleiding en wat zij denken nodig te hebben om een volgende keer wel toegelaten te worden. Met andere woorden, welke ervaring mis je en waar kan SubSub mee helpen.

Vaak hebben jongeren het talent en de motivatie om de beroepspraktijk in te gaan, toch lukt het niet iedereen om zijn weg richting het werkveld te vinden. Om dat beter mogelijk te maken introduceerde Theatergroep SubSub het project SubSubTalents.

Het project

SubSubTalents bestaat uit zes masterclasses, bedoeld voor jongeren uit Flevoland die zich willen voorbereiden op een kunstvakopleiding. Het doel van SubSubTalents is om een brug te slaan tussen de kunstvakopleidingen in Nederland en de Almeerse jongeren. Het project haalt de opleiding naar de stad en verlaagt de drempels van het auditie doen.

Iedere masterclass benadrukt een ander onderdeel in de voorbereiding, met een deel theorie en een deel praktijk. Iedere masterclass wordt gegeven door een andere docent én een student van de verschillende kunstvakopleidingen in Nederland, deze student is tevens een oud-Subbie. De studenten vertellen hoe het er op de opleiding aan toe gaat en de docent geeft een workshop die representatief is voor een 'echte' les op de desbetreffende school. Ook worden ze voorbereid op de auditie en hebben ze de mogelijkheid om alles te vragen aan de docent en student. Hierdoor maken ze op een laagdrempelige manier kennis met de opleidingen en kunnen ze na afloop van de reeks goed inschatten welke opleiding bij hen past, staan ze zekerder in audities en is de kans toegenomen dat ze doorstromen richting het kunstvakonderwijs.

Deelnemende Kunstvakopleidingen

We zijn erg trots op de groep docenten en studenten die dit jaar bijgedragen hebben aan SubSubTalents. Kunstvakopleidingen van over het hele land hebben op een eigen wijze input geleverd aan deze reeks masterclasses. Er hebben dit jaar 9 deelnemers deelgenomen aan dit project. Ten tijde van dit schrijven zijn op alle kunstvakopleidingen de audities nog in volle gang en kunnen we nog niet aangeven welke deelnemers doorgestroomd zijn.

De volgende scholen, docenten en oud-Subbies hebben bijgedragen aan dit traject:

Masterclass 1, 11 november 2023

Esther van Steenis en Mika Bisschop namens Artez Arnhem

Masterclass 2 – 18 november 2023

Justus van Dillen en Ies Kaczmarek, namens Toneelschool Maastricht

Masterclass 3 – 25 november 2023

Royal Academie of Performing Arts Lodon

Jessie Velthuis

Masterclass 4 – 2 december 2023

Jurgen Brücker en Rowan Weppner, namens Artez Zwolle

Masterclass 5 – 9 december 2023

Xander Vledder en Mohamed Abd El Hafeez namens de Amsterdamse

Toneelschool&Kleinkunstacademie

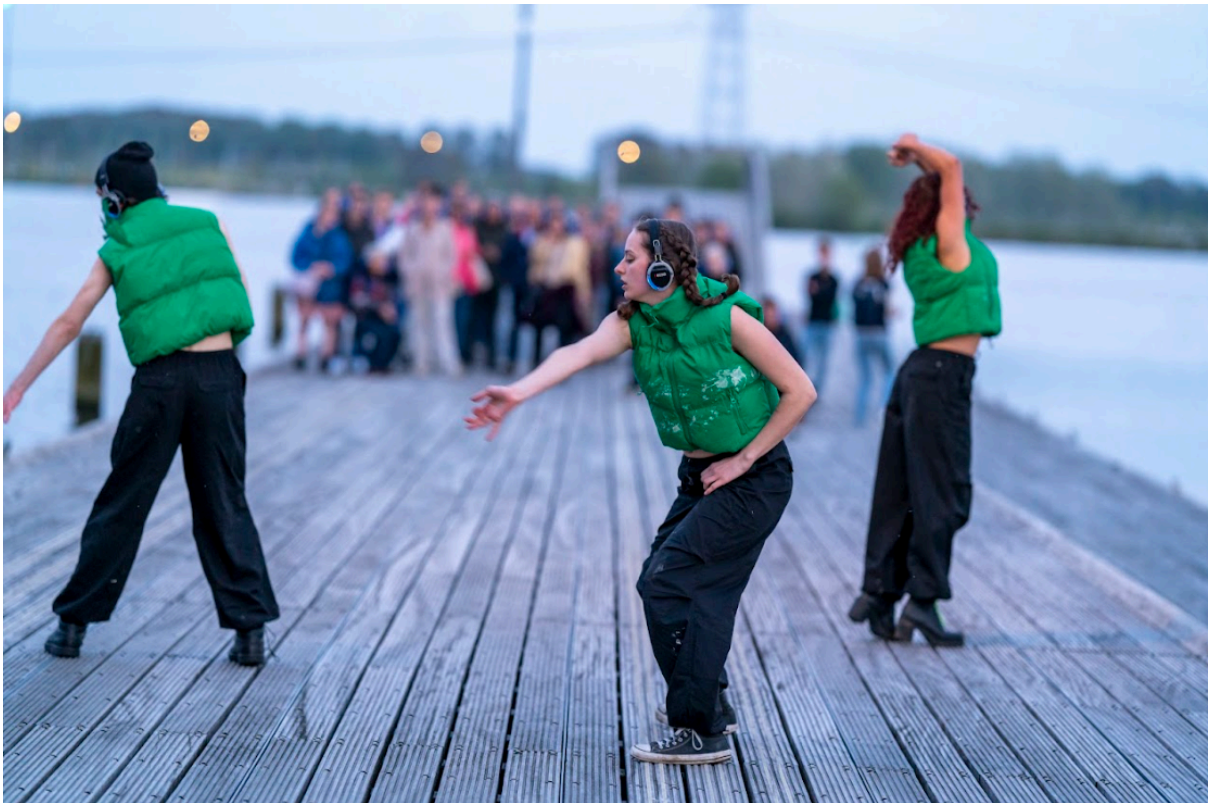
Masterclass 6 – is door omstandigheden verplaatst naar 10 feb 2024

Marijn Brouwers en Wijnand Gomes namens CODARTS Rotterdam

2.4 THEATER NA DE DAM

NIEMANDS-LAND een voorstelling over vrijheid, het belang van een thuis en een samen.

"De voorstelling van #Niemand's-land, de voorstelling van Theatergroep SubSub bij Theater na de Dam. Over de kleine dingen die een thuis vormen en hoe die dingen een groot gemis zijn, wanneer je ze niet kan delen. Knap gespeeld, op mooie locaties in de stad. De Voice overs tilden het naar een hoog niveau en deze maakten veel impact. Brok in mijn keel en gaaf samen te eindigen aan het water. Deze positieve noot aan het einde, zodat je toch met een licht gevoel naar huis gaat. Dit zet aan tot nadenken. Ik zeg voortaan weer meer gedag."

Je alleen voelen met om je heen wel duizend mensen. Als jongere een gevoel wat kan horen bij je ontwikkeling. Deze gevoelens zijn voor veel jongeren door de gevolgen van Corona een groter probleem geworden. De afstand tot je omgeving, vrienden, familie en de mensen op straat werd letterlijk en figuurlijk groter.

Eind 2022 kwamen wij via Rosa Rouwenhorst in contact met het Huis van Aristoteles over de plannen rondom Stadswarmte Almere. Een plek waar iedereen zich thuis kan voelen. SubSub heeft als missie om jongeren te ondersteunen in de ontwikkeling van hun identiteit en het vinden van jouw thuis is daar een groot onderdeel van. In die overeenkomst met dit project besloten wij de handen in één te slaan waarbij SubSub een theatrale ervaring zou bieden over thuiskomen.

Timo Lourens, afgestudeerd Artist Educator op ArtEz Zwolle en Elyas Fahker, ex-Subbie en afgestudeerd aan de ROC Artiest sloegen de handen in één om samen in gesprek met jongeren een voorstelling te maken over thuiskomen, ook wanneer de wereld of je huis onder druk staat. Tijdens het maken en schrijven van deze theatrale ervaring werd helaas duidelijk dat project Stadswarmte door omstandigheden niet in de voorgenomen vorm zou gaan plaatsvinden.

Gezien de reeds gemaakte afspraken, het stadium waarin de voorstelling al ontwikkeld was en de goede gesprekken die Timo en Elyas al hadden met de jongeren werd besloten de voorstelling wel verder te ontwikkelen en te maken. In samenwerking met Theater na de Dam maakt theatergroep SubSub afgewisseld met BonteHond om het jaar een voorstelling. Theater na de Dam was al een onderdeel van het plan in het maken van de combinatie tussen de 2 projecten; Stadswarmte en TNDD. Nadat Stadswarmte weg viel, hebben wij dan ook volop ingezet op het spelen van deze voorstelling voor en met jongeren bij Theater na de Dam.

Casa Casla, een voorgenomen partner bij project Stadswarmte, wilde de samenwerking met ons graag voortzetten en zo werd de locatie van ons project bepaald. In en rondom Casa Casla werkten wij onze voorstelling uit. Door de ligging van deze plek, in de buurt van horeca, bij trappen waar veel geskate wordt door jongeren was er veel verbinding met hen en was Timo in staat de verhalen van deze jongeren mee te nemen in het te vertellen verhaal.

De jongeren die meespeelden in de voorstelling hebben ook allemaal hun eigen verhaal en uitdaging. De meesten waren al bekend met SubSub en gaven aan dat het fijn was weer te kunnen spelen en helemaal binnen een verhaal met zo een belangrijke boodschap.

Cast en crew Niemands-Land

Regie en concept

Timo Lourens

Regie assistent

Elyas Fahker

Spelers

Sadie Delintzis

Judith van Katwijk

Dyon Wilkens

Jemaya Douwes

Rowan Weppner

Voice-overs

Magda Goos

Wil Timmers- Delfos

Productie: Rosa Rouwenhorst

Productie advies: Nienke Kruit

Artistieke leiding: Esther Bolte

Zakelijke leiding: Roos Beijer

Publiciteit: Emel Koç

Resultaten - Niemands-Land

Het doel was een activiteit op te zetten waarbij jongeren tussen de 14 en 27 jaar te bevorderen in eigentijdse cultuur beoefening. De spelers, makers en productieleider in deze voorstelling vallen allemaal in deze leeftijdscategorie.

Door het wegvallen van de organisatorische ondersteuning vanuit project Stadswarmte, kwam er wat meer druk te liggen op het organisatorische en verbindende deel. Rosa Rouwenhorst, Subbie en jongere wilde graag leren en ontwikkelen op het gebied van productie. Zij was gestopt met haar studie en zoekende naar het werk voor de toekomst. Zij vroeg om een kans bij dit project, wat ook door haar geïnitieerd was. Deze hebben wij kunnen bieden. Dit bovenop de spelende jongeren en de jongeren in het publiek is iets waar wij trots op zijn. Onder toezicht van ervaren productieleider Nienke Kruit, heeft Rosa het werkveld (betaald) kunnen onderzoeken en ervaren.

Effect op het publiek

Niemands-Land zette aan tot gesprek. Na de voorstelling was er de mogelijkheid om bij Casa Casla een drankje te doen en na te kletsen. Dit gebeurde volop. Over kleine gelukjes en eenzaam zijn met mensen om je heen. Hoe zien handreikingen eruit naar bekende en onbekende mensen? Klopt het dat een glimlach naar een vreemde soms al genoeg is?

Mensen gaven aan geroerd te zijn. De locaties in Almere rondom Casa Casla waarlangs de voorstelling zich afspeelde voegden extra emotie toe en lieten de verbondenheid zien tussen plaats, de aanwezige mensen en het gevoel.

Repetitieproces

De jongeren zijn voor deze voorstelling in gesprek gegaan met twee ouderen die de oorlog overleefd hebben. Geïnspireerd op deze gesprekken heeft de voorstelling zich gevormd. Onderdeel van de voorstelling was het wandelen van de ene naar de andere scène. Tijdens de wandelingen waren fragmenten van deze gesprekken te beluisteren op de koptelefoon die het publiek bij de start van de voorstelling ontvangen had.

Er zijn 12 bijeenkomsten geweest, waarvan 8 avonden en 4 volle dagen. Dit was hard werken en de spelers kregen vaak opdrachten mee naar huis. Naast deze bijeenkomsten bood de Landelijke organisatie Theater Na de Dam ook workshops aan voor de betrokken jongeren.

Dit seizoen speelden uitsluitend eerstejaars mee van ArtEz Zwolle en Arnhem.

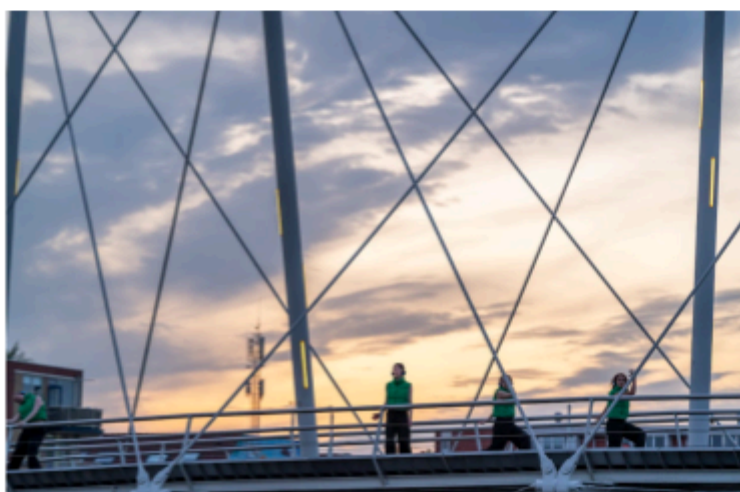
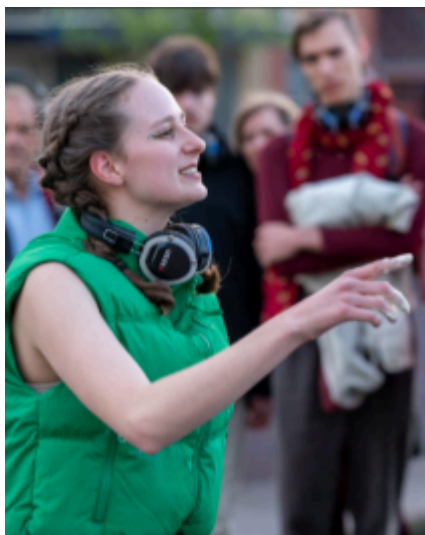
Speelbeurten en bezoekers

De voorstelling niemandsland heeft 3 keer gespeeld met publiek. Het bezoeken van de voorstelling was gratis.

Datum	Voorstelling	Bezoekers
3 mei 2023, 17:30 uur	Try-out	24
4 mei 2023, 16:00 uur	Voorstelling	26
4 mei 2023, 20:30 uur	Voorstelling theater na de Dam	36

Scènefoto's

2.5 HERNEMING ROUWKOST

De voorstelling Rouwkost speelde in juni 2022, 17 voorstellingen in De Voetnoot Almere, en in juli 2022 op Festival Poolshoogte in Deventer. Gezien het grote succes en de enorme verbondenheid die de voorstelling opriep, zijn we zowel door Kunstlinie Almere als de Meervaart Amsterdam gevraagd onze voorstelling daar nogmaals te spelen.

Dit vond plaats op respectievelijk 20 en 21 januari 2023.

Voorafgaand aan de voorstellingen hebben we een weekend met de spelers gerepeteerd. Spelen buiten ons eigen theater voelde voor de talenten magisch. Ze stonden nu in theater waar ook Les Misérables en Youp van het Hek optraden, hierdoor voelden ze zich serieus genomen als jonge talenten onderdeel van het culturele werkveld. In Rouwkost speelde ook de professionele actrice Sandra Mattie mee. SubSub vindt het belangrijk in de keuzes voor de stukken dat de jonge spelers de personages en het verhaal geloofwaardig en herkenbaar kunnen neerzetten. Wanneer het echt niet past dat een jongere een rol vertolkt in het verhaal, zoeken we een oplossing zoals met Sandra in Rouwkost.

Sandra inspireerde en diende als voorbeeld en docent voor de jongeren met haar professionele ervaring, andersom inspireerden de jongeren haar door hun spontane energieke acteerwerk dat zo goed bij deze leeftijd hoort. SubSub maakt haar voorstellingen uitsluitend met professionals, met uitzondering van de jongeren op het podium. En dit was een uitzondering die zeer goed bevallen is en zeker voor herhaling vatbaar.

Bezoekersaantal

Kunstlinie 20 januari 2023	94
Meervaart 21 januari 2023	59
Totaal	788

2.7 BIJZONDERE OPTREDENS

- Cultuur Kennisquiz
- Bezoek staatssecretaris Gunay Uslu
- Raad voor Cultuur

Gedurende het jaar worden we regelmatig benaderd door organisaties die acteurs of een artistieke invulling van een evenement zoeken. We toetsen deze altijd aan de missie en visie en aan de betrouwbaarheid en haalbaarheid van het project of de vraag. Dit jaar werd SubSub gevraagd aanwezig te zijn en te spelen op een aantal bijzondere bijeenkomsten.

In verband met de Provinciale Staten Verkiezingen werd op 23 februari in de Kubus in Lelystad de Cultuurquiz gehouden. Jesse Molenaar speelde op het evenement zijn kwetsbare persoonlijke solo over mannelijkheid uit *Pressure*.

Op 13 maart kwam staatssecretaris Uslu op bezoek in de Voetnoot, samen met Suburbia en BonteHond organiseerden we dit bezoek. Nancy Boutros, één van de spelers uit Oedipus was hierbij aanwezig en deed als 'verrassing' een zelf geschreven spoken word over 'roots' uit de voorstelling.

De Raad van Cultuur bezocht Almere op 30 maart. Samen met 2TurvenHoog en de BonteHond presenteerden we ons in onze eigen VoetnootTheaterZaal als de Makers in Almere voor peuters, kinderen en jongeren. Acteurs van Oedipus speelden diverse scènes. Na afloop was er een gezellige borrel, waar we in gesprek gingen met de Raad en onze collega's.

SubSub is niet meer weg te denken uit de regionale talentketen. Het is voor ons en onze Subbies een mooie kans om op deze evenementen te spelen.

3. FINANCIËN

Jaarrekening 2023

Realisatie 2023		
BATEN	Begroting	Realisatie
Directe Opbrengsten	17.975	18.610
Publieksinkomsten binnenland	7.200	8.120
a. recettes	7.200	8.120
Overige directe opbrengsten	10.775	10.489
Bijdrage deelnemers	4.493	3.170
Workshops en schoolvoorstellingen	6.282	7.320
A – Totale opbrengsten	17.975	18.610
Structurele subsidies	80.782	80.782
Meerjarensubsidie Gemeente	80.782	80.782
Overige subsidies uit publieke middelen	15.000	52.500
Gemeente Almere - subsidies SPUK	-	37.500
Provincie Flevoland - subsidies Projecten Podiumkl	15.000	15.000
Overige bijdragen uit private middelen	16.000	4.798
FCP - Talentontwikkeling informele netwerken	6.000	4.798
N.t.b.	10.000	-
B – Subsidies en bijdragen	111.782	138.080
C – Totale baten (A + B)	129.757	156.690
LASTEN – BEHEER		
Beheerlasten Personeel	37.520	45.059
Beheerlasten Materieel	6.797	6.204
Kantoor- en administratiekosten	6.097	4.889
Algemene Publiciteit	700	720
Deskundigheidsbevordering	-	595
D – Totale beheerslasten	44.317	51.262
LASTEN – ACTIVITEITEN		
Activiteitenlasten Personeel	88.359	106.753
Activiteitenlasten Materieel	16.512	18.116
Vorbereiding	8.350	7.819
Uitvoering	5.412	7.604
Specifieke Publiciteit	2.750	2.693
E – Totale activiteitenlasten	104.871	124.869
BIJZONDERE LASTEN		
Onttrekking bestemmingsreserve	-19.432	-19.432
Dotatie bestemmingsreserve	-	-
F – Totale bijzondere baten	-19.432	-19.432
G – Totale Lasten (D+E+F)	129.756	156.699
Verschil		-9

Specificatie Personeel

LASTEN – BEHEER		
Beheerlasten Personeel	37.520	45.059
LASTEN – ACTIVITEITEN		
Activiteitenlasten Personeel	88.359	106.753
Artistieke directie	29.370	45.639
Artistieke medewerkers	30.965	32.790
Marketing en publiciteit personeel	7.402	7.992
Technisch personeel	20.622	20.332

Specificatie Materieel

LASTEN – ACTIVITEITEN		
Activiteitenlasten Materieel	16.512	18.116
Voorbereiding	8.350	7.819
Huur repetitieruimte	-	-
Kap & grime	100	-
Decor	2.950	2.974
Kostuums	1.700	1.794
Rekwisieten	250	58
Techniek	-	263
Reiskosten	2.050	2.078
séjours	500	498
Transport/vervoer decor	700	144
Vakliteratuur en voorstellingsbezoek	-	-
Overige voorbereidingskosten	100	10
Uitvoering	5.412	7.604
Kap & grime	-	-
Decor	350	-31
Kostuums	350	98
Rekwisieten	250	119
Muziek/film/band	-	-
Zaal- en locatiehuur	-	1.089
Techniek	600	2.849
Reiskosten	790	563
Séjours	1.420	1.556
Transport/vervoer decor	552	1.342
Verzekering	-	-
Onvoorzien / Overige uitvoeringslasten	1.100	20
Specifieke Publiciteit	2.750	2.693
Affiches en folders	450	406
Trailer/after movie	200	-
Advertenties anders dan gedrukt (project)	550	1.366
Overige Publiciteit Project	400	-
Advertenties in gedrukte media project	-	-
Premiere (en Dernière)	400	148
Porti en verspreiding publiciteit	750	773

3.1 Algemeen financieel beeld

SubSub beleefde dit jaar eindelijk weer een seizoen in volle glorie. De stichting heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot fundamentele spin in het Almeerse web van talentontwikkeling en samen met onze partners, is gefocust op de artistieke impact en op het maatschappelijk belang van SubSub voor Almere en voor de provincie Flevoland.

Doordat een deel van de planning van 2022 opgeschoven werd naar 2023, was het een vol jaar met veel zichtbaarheid en impact. De missie en doelstellingen van SubSub zijn dit jaar zonder concessies waargemaakt.

SubSub is er dit jaar in geslaagd om de financiële huishouding in orde te houden. Ondanks de volle planning, is de organisatie in staat geweest om nagenoeg binnen de opgestelde begroting te opereren.

Het jaar 2023 is afgesloten met een resultaat van - 10 EUR.

SubSub is artistiek en zakelijk goed op koers. Met de aard en opzet van SubSub, namelijk talentontwikkeling voor jongeren binnen de podiumkunsten, via professionele activiteiten, van grote maatschappelijke waarde, voor een brede doelgroep, weet SubSub aansluiting te vinden bij een diverse mix van inkomstenbronnen. Waaronder financiering via publieke middelen, via structurele en incidentele subsidies en via private fondsen. SubSub heeft geen langlopende financiële verplichtingen en kent weinig materiële overheadkosten doordat wij inhuizen bij Suburbia. De variabele inzet van zelfstandig personeel, maakt de organisatie flexibel. En gebleken is dat met onverhoopte tegenvallende inkomsten, de organisatie goed in staat zich hieraan aan te passen.

Dit maakt dat SubSub financieel gezond is, nu en in de toekomst.

Baten en lasten worden in de administratie aan kostenplaatsen gealloceerd, om zo intern per activiteit, tussentijdse voortgang inzichtelijk te hebben en gericht bij te kunnen sturen. Om in dit verslag een overzichtelijk beeld te schetsen van de financiële realisatie, wordt hier de totale begroting gepresenteerd.

Inkomsten

Publieksinkomsten binnenland

SubSub haalt publieksinkomsten uit reguliere openbare voorstellingen. Openbare voorstellingen kennen een zeker risico van tegenvallende opkomst. Sinds de coronapandemie zijn de bezoekersaantallen van de reguliere voorstellingen een aantal seizoenen lager geweest dan voor die tijd. Dit jaar zien we deze aantallen weer aantrekken. De voorstellingen van Oedipus en Pressure waren begroot op een bezetting van 50 bezoekers per voorstelling. Dit aantal is overtroffen, er zijn meer inkomsten uit recettes gerealiseerd dan begroot.

Overige directe opbrengsten

Onder 'Overige directe opbrengsten' vallen schoolvoorstellingen en workshops op scholen en de eigen bijdrage van deelnemers.

Ten gevolge van Covid-19, is het de afgelopen drie jaar nagenoeg niet mogelijk geweest om scholen te ontvangen bij onze voorstellingen. Wat bleek is dat niet alleen SubSub snakte naar ontmoetingen met leerlingen in onze theaterzaal, ook de scholen stonden te popelen om onze theaterzaal weer te bezoeken. Binnen enkele weken waren alle schoolvoorstellingen uitverkocht, daarnaast zijn er door SubSub meer workshops gegeven op de scholen, dan ooit tevoren. De begrote inkomsten uit schoolvoorstellingen en workshops zijn overtroffen.

Acteurs van SubSubXL betalen een eigen bijdrage van €245 per persoon voor hun deelname aan dit talentontwikkelingstraject. Deelnemers van SubSubXtra betalen hiervoor €195 aan eigen bijdrage. Deze bedragen worden zo laag mogelijk gehouden. SubSub vindt dat geld nooit een drempel mag vormen voor talent om zich te ontwikkelen. Indien jongeren of hun verzorgers dit bedrag niet kunnen betalen, zoeken we samen naar een oplossing. Dit laatste bleek afgelopen jaar het geval. Met meerdere spelers is een aparte betalingsregeling getroffen waardoor de 'Bijdrage deelnemers' lager uitgevallen is dan begroot. Voor volgend seizoen zullen deze bedragen geëvalueerd worden en zo nodig aangepast.

Overige subsidies uit publieke middelen

Een significant verschil in de begroting t.o.v. de realisatie onder 'Overige subsidies uit publieke middelen' is de bijdrage die SubSub dit jaar heeft ontvangen van Gemeente Almere via de SPUK-subsidieregeling. Mede hierdoor is de voorstelling Niemandland gerealiseerd.

Uitgaven

Beheerslasten Personeel/Activiteitenlasten Personeel

SubSub heeft sinds haar oprichting grote ambities gehad en veel waargemaakt. Dit heeft al die tijd een flinke werkdruk met zich meegebracht. De coronacrisis heeft de arbeidsmarkt veranderd en de toch al hoge werkdruk in de sector, verder aangescherpt. Bij gebrek aan voldoende financiële middelen, was SubSub tot 2021 niet in staat om fair pay waar te maken. Dit was ons altijd al een doorn in het oog. Met de toegenomen werkdruk en de veranderde arbeidsmarkt, is het niet nakomen van de fair pay onwenselijk en onwerkbaar. Maar bovenal op geen enkele manier meer te rechtvaardigen.

Doordat een deel van de planning van 2022 doorgeschoven werd naar 2023, zijn in de begroting ruim aantal uren begroot voor personele inzet. Ondanks de volle planning, heeft de werkdruk hierdoor niet hoeven toenemen.

SubSub gebruikt De Fair Practice Code nu structureel als leidraad en honoreert sinds 2022 fair pay zzp-tarieven. Namelijk, volgens CAO, minimaal 50% boven het salarisoniveau van een werknemer. In de praktijk is dit jaar gebleken dat dit minimum niet voldoende is, om arbeidskracht voor langere tijd aan SubSub te binden, terwijl dit wel van belang is voor de stabiliteit van de organisatie. Ten gevolge van hogere Zzp-tarieven, zijn de personele lasten hoger uitgevallen dan begroot.

Beheerslasten Materieel

De materiële beheerslasten zijn in verhouding tot de activiteitenlasten laag. SubSub houdt kantoor bij Theatergroep Suburbia, waardoor efficiënt met kantoorkosten omgegaan kan worden.

Activiteitenlasten Materieel

Het overgrote deel van de activiteitenlasten materieel zijn nagenoeg gelijk begroot, als gerealiseerd. Hierbinnen zijn weinig onverwachte kostenposten ontstaan. Met uitzondering van Techniek. Doordat Rouwkost hernomen werd in een nieuwe theaterzaal, moest een aangepast techniek plan gerealiseerd worden. Dit moest tevens mee vervoerd worden met het decor waardoor 'Transport/vervoer decor' hoger is uitgevallen.

BIJZONDERE LATEN- Onttrekking bestemmingsreserve

Door de beperkende maatregelen ten gevolge van Covid-19 schoof de jaarplanning van 2022 op naar begin 2023. Hierdoor zijn de kosten van de herneming SubSubXL met Rouwkost en van SubSubXTRA met Pressure deels in 2023 gevallen. Binnen de realisatie van 2022 is een 'Dotatie bestemmingsreserve' opgenomen van 19.432 EUR. In de realisatie 2023, komt deze reservering terug onder BIJZONDERE LATEN- Onttrekking bestemmingsreserve .

4 ORGANISATIE

4.1 Het team

De vaste kern van SubSub bestaat uit artistiek leider en regisseur Esther Bolte, zakelijk leider Roos Beijer, productieleader Zarah Ruwhof en communicatiemedewerker Ismael Peroti. Deze laatste is ook content marketeer bij Suburbia, wat zorgt voor een uitgebreide en constructieve wisselwerking met Suburbia. De overige (artistieke) medewerkers worden op projectbasis ingezet.

De zakelijk leider heeft dit jaar zwangerschapsverlof gehad. De werkzaamheden zijn opgevangen door een ad interim zakelijk leider. Helaas is deze uitgevallen, waardoor er een nieuwe ad interim zakelijk leider moest komen.

4.3. Publiciteit

Online is SubSub vindbaar op de verschillende social media kanalen en via de website, nieuwsbrief en websites van partners- zoals Uit In Almere, Jong In Almere en suburbia.nl. Offline maakt SubSub gebruik van flyer- en postercampagnes op plaatsen in Almere waar veel verkeer is onder jongeren, zoals op middelbare- en hoge scholen, de bibliotheek en het OV. Daarnaast is SubSub met regelmaat te zien en horen op de radio en TV, via Omroep Flevoland en in de krant via Almere deze Week en krijgen we recensies via de Theaterkrant.

4.4 Kennisdeling, monitoring en evaluatie

De zakelijk leider is belast met de taak om de ontwikkeling en de uitvoering van de keten, het functioneren van de organisatie en de codes te monitoren en evalueren. Ze gaat na of de beproefde werkwijze nog aansluit op de behoefte van de talenten en aanbevelingen van de codes.

4.5 Samenwerkingspartners

Samen met onze partners werken we aan een sterk, inspirerend en duurzaam talentontwikkelingsklimaat. Bestaande relaties worden komende periode uitgediept en verstevigd, nieuwe aangegaan. In ons plan noemen we een aantal partners, alle partners noemen zou te veel zijn, hieronder nog een kleine greep. Met cultuurprofielschool Arte College en Hogeschool Windesheim breiden we komende periode onze samenwerking uit. Hierover is meer te vinden in de bijgevoegde adhesieverklaringen. Met Collage (het Centrum voor Cultuuronderwijs Almere) wordt de samenwerking met de scholen geborgd.

Sinds twee jaar bestaat er een bijzondere relatie met de opleiding hbo ArtEz Zwolle, waar Subbies meespelen in een eerstejaars project en onze artistiek leider workshops geeft. SubSub faciliteert de mbo-opleiding PACT+ in Amsterdam met stageplekken voor hun theaterstudenten.

Er bestaan duurzame relaties met de 5 O'Clock Class (vooropleiding dans van de AHK) en Kunstlink Flevoland. De relaties met Flevolab en Salty zijn in ontwikkeling, deze samenwerkingen dragen bij aan de diversiteit van ons werk en ons bereik. Met de Theaterschool Almere en CKV Almere bestaat een doorverwijssysteem voor talentvolle jongeren. Afhankelijk van de aard van het project werkt SubSub samen met maatschappelijke organisaties als Humanitas en Bureau Gelijke Behandeling Flevoland.

5. CODES

De zakelijk leider van SubSub is belast met de taak om de keten én de codes te reflecteren en bij te sturen, hierin zal zij nagaan of de beproefde werkwijze nog aansluit op de behoefte van de talenten en de aanbeveling van de codes.

5.1 Diversiteit en Inclusie

Diversiteit is voor SubSub een essentieel gegeven. We doen wat we doen om verbinding te creëren, de verschillen te vieren en mensen met uiteenlopende achtergronden in respect samen te brengen. Jongeren zijn onze doelgroep maar de thema's zijn universeel. Deze gaan over mensen van uiteenlopende afkomst en identiteit en over problematiek die nu speelt zoals rondom gender, geweld en verschillen. We werken met scholen van VMBO tot Gymnasium, uit alle wijken en stadsdelen van Almere. Allerlei soorten jongeren deel aan onze activiteiten, zij weerspiegelen het straatbeeld van onze vestigingsplek.

Was ons denken over diversiteit oorspronkelijk vrij intuïtief, de afgelopen jaren bespreken we dit regelmatig met het bestuur, de directie en het team. Ook evalueren we jaarlijks of we de juiste thema's voor diversiteit en inclusie benoemd hebben in ons werk. We laten ons bij ons diversiteitsbeleid leiden door de vier P's van de code Diversiteit en Inclusie. Publiek, Personeel (deelnemers), Programma en Partners. De inhoudelijke uitwerking hiervan is op te vragen via de directie van SubSub.

5.2 Fair Practice

SubSub gebruikt De Fair Practice Code structureel als leidraad en honoreert de ZZP-ers sinds 2022 fair pay. Namelijk, volgens CAO, minimaal 50% boven salarisniveau van werknemer. In de praktijk is gebleken dat dit minimum niet voldoende is, om arbeidskracht voor langere tijd aan SubSub te binden, terwijl dit wel van belang is voor de stabiliteit van de organisatie. Zzp-tarieven zijn voor komende beleidsperiode marktconform begroot.

De overgang van onderbetaling naar fair pay tarieven heeft meer kosten met zich meegebracht. Dit heeft een onbedoeld neveneffect met zich meegebracht, namelijk dat de werkdruk toenam. Komende beleidsperiode breidt SubSub haar activiteiten uit. De nadruk is echter gelegd op het investeren in stabiliteit, door naast de tarieven, ook de omvang van het aantal uur realistisch te begrotingen. Hiermee wordt onbetaald structureel overwerk gecompenseerd en wordt fair pay in z'n geheel waargemaakt.

SubSub geeft duidelijk meerwaarde mee: jonge acteurs worden bij SubSub professioneel begeleid, krijgen veel (spel)training en doen ervaring op in een professionele theateromgeving. We begeleiden hen bij beroepskeuzes en professionele ontwikkeling: daar is de deelnemersbijdrage voor bedoeld. Met oog op toegankelijkheid zijn de kosten zo laag mogelijk gehouden en voor jongeren die dit niet kunnen opbrengen zijn er fondsen beschikbaar.

Daarnaast begeleidt SubSub regelmatig stagiaires van de kunstvakopleidingen die in het kader van hun opleiding bij SubSub ervaring opdoen. Met hen en met hun opleidingen zijn strikte afspraken van toepassing met betrekking tot werkdruk, verantwoordelijkheid en belasting. Ook is een grote groep vrijwilligers voor SubSub actief, vooral oud-Subbies. Ook met hen zijn er afspraken over belasting en verantwoordelijkheden. De productieleider van SubSub fungeert als vrijwilligerscoördinator. De zakelijk leider houdt hier toezicht op.

Reflecteren en bijsturen – Fair Chain

Om aan te blijven sluiten op de behoefte is de zakelijk leider van SubSub belast met de taak om de keten én de codes te reflecteren en bij te sturen, hierin zal deze nagaan of de beproefde werkwijze nog aansluit op de behoefte van de talenten en aanbeveling van de codes.

5.3 Code Governance Cultuur

Om aan te blijven sluiten op de behoefte is de zakelijk leider van SubSub belast met de taak om de keten én de codes te reflecteren en bij te sturen, hierin zal deze nagaan of de beproefde werkwijze nog aansluit op de behoefte van de talenten en aanbeveling van de codes.

SubSub heeft een bestuur-directie-model. Het bestuur volgt de Code Governance Cultuur en hanteert haar principes als normatief kaders voor goed toezicht en bestuur. Er wordt goed en bewust nagedacht over de inrichting van je organisatie.

Het bestuur is verantwoordelijk voor zowel de voorbereiding, vaststelling als de uitvoering van het beleid. Het bestuur heeft de uitvoerende taken gemandateerd aan de directie van SubSub, bestaande uit de artistiek leider en de zakelijk leider van SubSub.

De zakelijk leider is belast met de eindverantwoordelijkheid voor coördinatie en afstemming van het functioneren van de organisatie. Zij werkt hierin nauw samen met de productieleider. Om gefundeerd te kunnen coördineren en afstemmen en om op een juiste manier financiële verantwoording te kunnen afleggen, is structureel en accuraat financieel inzicht van belang. Tot op heden heeft SubSub de financiële administratie in eigen beheer. De administratie wordt door de zakelijk leider gevoerd in een onlineboekhoudpakket.

Om de volledigheid en juistheid van het handelen van de directie en het functioneren van de organisatie te waarborgen, houdt het bestuur hier nauw toezicht op middels onder andere minimaal vier bestuursvergaderingen per jaar, volgens een vast jaarschema.

Hiermee zorgt het bestuur voor het maatschappelijke belang en de continuïteit van SubSub. Zo versterkt het bestuur de organisatie en werken zij mee aan een gezonde cultuursector. Ook wint SubSub hiermee het vertrouwen en legitimiteit binnen onze (culturele) omgeving. Zoals de code bedoeld is.

Het bestuur kent drie leden met kennis van Almere, de landelijke en regionale talentontwikkelingsketen, de theatersector en het maatschappelijke veld. Het bestuur is onafhankelijk en onbezoldigd, en de jaarverslagen van de stichting worden gepubliceerd op onze website. Tevens bestaat er een directiereglement.

Het bestuur evalueert in de loop van 2024 haar eigen functioneren en zet zich dit jaar tevens in voor een verdere implementatie hiervan. Over het verantwoordelijkheidsbesef en bereidheid voor het doen toepassen van de code bestaat geen twijfel, het uitleggen ervan mag meer accuraat. Dit geldt ook voor de aanbevelingen uit de code. Naar aanleiding van de genoemde evaluatie, zal hiervoor een plan van aanpak gemaakt worden voor komende beleidsperiode.

SubSub heeft altijd gebruik kunnen maken van de vertrouwenspersoon van Suburbia. Met het groeien van onze organisatie, is het moment gekomen dat SubSub zich oriënteert op de mogelijkheden voor het aanstellen van een eigen vertrouwenspersoon. Op moment van schrijven worden gesprekken gevoerd met mogelijke vertrouwenspersonen voor SubSub. Deze zal binnenkort aangesteld worden. In samenwerking met deze persoon wordt gekeken naar het waarborgen van de sociale veiligheid binnen SubSub, onder andere door het opstellen van gedragsregels voor het tegengaan van grensoverschrijdend en ongewenst gedrag.

Silvia Servais, voorzitter Stichting SubSub